

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра адвокатури

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДВОКАТУРИ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків
2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адвокатури» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 27 с.

Розробник:
Вільчик Тетяна Борисівна,
докторка юридичних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 13 від 17 червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри адвокатури
(протокол № 12 від 27.06.2022 р.)

Завідувачка кафедри – Вільчик Тетяна Борисівна, докторка юридичних наук,
професорка

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	10
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	10
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	12
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	15
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	16
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	18
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	18

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адвокатури» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 2		Рік підготовки: 2021-2022 семестр	Рік підготовки: 2021-2022 семестр
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність – 081 «Право»		1-2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Рівень освіти – другий (магістерський)	Лекції 20 год.
	Практичні/ семінарські заняття 20 год.		Практичні /семінарські заняття 4 год.
	Самостійна робота 80 год.		Самостійна робота 110 год.
	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань щодо сучасних організаційних та функціональних проблем діяльності інституту адвокатури України, вивчення історико-правових передумов становлення та етапів розвитку адвокатури, її сучасного стану, правової природи, функціональних напрямів, принципів організації та діяльності,

проблем законодавчого забезпечення, взаємодії з органами державної, у тому числі – судової влади; проведення порівняльно-правового дослідження національного законодавства, що регулює організацію та діяльність інституту адвокатури із європейським, вивчення національних та зарубіжних наукових доктрин, які детермінують організацію та діяльність адвокатури, а також розвиток навичок аналітичної діяльності студентів, вироблення вмінь самостійного аналізу та тлумачення законодавства, формування інших компетентностей, необхідних для здійснення професійної адвокатської діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є надання здобувачам вищої освіти систематизованих знань щодо:

- 1) національних та зарубіжних наукових доктрин організації та діяльності інституту адвокатури;
- 2) вивчення актуальних проблем та напрямів сучасних наукових досліджень у галузі адвокатури та адвокатської діяльності;
- 3) формування навичок самостійного вирішення проблем, що виникають в ході здійснення адвокатської діяльності;
- 4) оволодіння методами оцінювання та аналізу інформації;
- 5) розв'язання складних задач та вирішення проблем інноваційного характеру у сфері правового забезпечення та функціонування інституту адвокатури;
- 6) проведення науково-дослідницької роботи, у тому числі – порівняльно-правових досліджень.

Пререквізити: «Теорія права», «Конституційне право України», «Судове право», «Історія адвокатури», «Адвокатура та правозахисні органи», «Основи адвокатури».

Кореквізити: «Адвокат у кримінальному провадженні», «Міжнародні стандарти адвокатури», «Практикум з адвокатури», «Методика і тактика адвокатської діяльності».

Постреквізити: - .

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Демонструвати здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України у галузі організації та діяльності інституту адвокатури.
РН-2.	Демонструвати здатність застосовувати принцип верховенства права та міжнародні стандарти організації та діяльності адвокатури для розв'язання складних задач та інноваційних проблем функціонування адвокатури, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
РН-3.	Демонструвати знання основних історичних етапів виникнення та розвитку адвокатури в Україні та у світі, її видатних представників та їх наукових праць.
РН-4	Аналізувати систему детермінант розвитку актуальних проблем адвокатури в умовах глобалізації та визначати напрями їх розв'язання, визначати правову природу інституту адвокатури та його місце у юридичному механізмі захисту прав людини.
РН-5	Демонструвати знання механізму інтернаціоналізації законодавства, що регулює право людини на захист її прав та діяльність адвокатури, сутності міжнародних та національних стандартів організації та діяльності адвокатури та їх співвідношення з іншими правовими категоріями.
РН-6	Демонструвати знання сутності і значення міжнародних і національних стандартів та принципів організації та діяльності інституту адвокатури та вміння їх застосовувати у професійній діяльності.
РН-7	Демонструвати знання сутності правового статусу адвоката, порядку та етапів його набуття в національній та європейських правових системах.
РН-8	Демонструвати вміння інтерпретувати професійні права та обов'язки адвоката, визначати та вирішувати проблеми у їх законодавчому забезпеченні.
РН-9	Демонструвати знання інноваційних наукових доктрин щодо концептуальних засад взаємодії адвокатури і держави.
РН-10	Демонструвати вміння визначити роль та місце адвокатури у системі судової влади в національній та європейських правових системах.
РН-11	Демонструвати здатність використовувати наукові теорії та концепції, а також набуті практичні знання при проведенні наукових досліджень в галузі актуальних проблем організації та діяльності інституту адвокатури.
РН-12	Демонструвати вміння орієнтуватись у питаннях правового забезпечення, організації та діяльності адвокатури сучасних правових систем європейських країн.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.
ЗК1.5. Здатність до лідерства, відповідальності, ухвалення неупереджених і вмотивованих рішень.
ЗК1.6. Здатність до безпосередньої самоосвіти та самовдосконалення.

Спеціальних компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.
СК3. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.
СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
СК 14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.
СК 12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.
СК1.2. Здатність демонструвати знання й розуміння правових систем в умовах глобалізації.
СК 1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).

Програмних результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.
ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.
ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно

опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.
ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.
ПРН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.
ПРН 1.3. Аналізувати механізми публічно-правового і приватно-правового регулювання в юридичній практиці.
ПРН 1.4. Характеризувати особливості інноваційної діяльності та інноваційного менеджменту у правовій сфері.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Актуальні теоретико-правові проблеми інституту адвокатури

Адвокатура як об'єкт системного дослідження. Загальнотеоретичні проблеми теорії адвокатури. Етапи розвитку науки про адвокатуру (теорії адвокатури). Відомі науковці та їх праці. Взаємодія науки про адвокатуру та адвокатської практики. Методологія наукових досліджень у галузі актуальних проблем функціонування інституту адвокатури. Загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Перспективи подальших наукових досліджень у галузі актуальних проблем організації та діяльності адвокатури.

Адвокатура - інститут надання професійної правничої допомоги. Основні історичні етапи виникнення та розвитку інституту адвокатури в Україні та в світі. Правова природа адвокатури та її місце у юридичному механізмі захисту прав людини. Функції інституту адвокатури. Принципи організації та діяльності інституту адвокатури. Актуальні проблеми врегулювання адвокатської професії.

Концептуальні засади взаємодії адвокатури і держави. Адвокатура як форма реалізації державних гарантій права на професійну правничу допомогу в умовах становлення громадянського суспільства та правової держави. Міжнародні стандарти та принципи взаємодії адвокатури і держави. Адвокатура та громадянське суспільство.

Концептуальні засади взаємодії адвокатури і судової влади. Місце адвокатури в системі судової влади. Міжнародні та національні стандарти взаємодії суддів та адвокатів. Правова природа обов'язків адвоката перед судом і перед клієнтом: національна та зарубіжні наукові доктрини. Відповідальність адвоката за проявлення неповаги до суду. Зловживання адвокатом процесуальними правами.

Міжнародні стандарти та національні принципи організації та діяльності інституту адвокатури. Класифікація та загальна характеристика міжнародних стандартів організації та діяльності інституту адвокатури. Принципи організації та діяльності адвокатури. Напрями гармонізації національного законодавства із законодавством Європейського Союзу.

Модуль 2. Актуальні функціональні проблеми інституту адвокатури

Адвокат як суб'єкт надання професійної правничої допомоги. Зміст правового статусу адвоката в Україні: актуальні наукові підходи. Порядок набуття статусу адвоката в Україні. Незалежність адвоката та види діяльності, несумісні з його статусом. Особливості правового статусу адвоката – іноземця. Актуальні питання визначення підстав для здійснення адвокатської діяльності. Оподаткування адвокатської діяльності.

Професійні права та обов'язки адвокатів, гарантії адвокатської діяльності. Професійні права та обов'язки адвоката: класифікація, загальна характеристика, проблеми правового врегулювання. Поняття та система гарантій адвокатської діяльності. Міжнародно-правові стандарти гарантій адвокатської діяльності. Функції гарантії адвокатської діяльності. Адвокатська таємниця: національна та зарубіжна наукові доктрини.

Актуальні проблеми деонтологічних стандартів адвокатської діяльності. Основні принципи етичної поведінки адвоката. Етика взаємовідносин адвоката і суду, адвоката та інших учасників процесу, адвоката та посадових осіб органів державної влади, адвоката та органів адвокатського самоврядування. Етичні аспекти взаємин між адвокатами. Принципи поведінки адвокатів у соціальних мережах.

Актуальні проблеми юридичної відповідальності адвоката. Інститут юридичної відповідальності адвоката: теоретичні та практичні проблеми. Міжнародні стандарти юридичної відповідальності адвоката. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Відповідальність адвоката за порушення деонтологічних засад адвокатської діяльності. Цивільно-правова відповідальність адвоката. Адміністративна відповідальність адвоката. Кримінальна відповідальність адвоката. Запровадження страхування адвокатської діяльності в Україні.

Актуальні проблеми організації та діяльності інституту адвокатури у країнах Європейського Союзу. Сучасні системи організації адвокатської діяльності у країнах ЄС. Порядок та умови набуття статусу адвоката у країнах ЄС. Професійні права та обов'язки адвоката. Гарантії адвокатської діяльності. Адвокат у системі безоплатної правової допомоги у країнах ЄС.

4.Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Актуальні теоретико-правові проблеми інституту				

		адвокатури.				
1.		Тема 1. Адвокатура як об'єкт системного дослідження.	12	2	2	8
2.		Тема 2. Адвокатура - інститут надання професійної правничої допомоги.	12	2	2	8
3.		Тема 3. Концептуальні засади взаємодії адвокатури і держави	12	2	2	8
4.		Тема 4. Концептуальні засади взаємодії адвокатури і судової влади.	12	2	2	8
5.		Тема 5. Міжнародні стандарти та національні принципи організації та діяльності інституту адвокатури.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	<i>60</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>40</i>
		Модуль 2. Актуальні функціональні проблеми інституту адвокатури.				
1.		Тема 1. Адвокат як суб'єкт надання професійної правничої допомоги.	12	2	2	8
2.		Тема 2. Професійні права та обов'язки адвокатів, гарантії адвокатської діяльності.	12	2	2	8
3.		Тема 3. Актуальні проблеми деонтологічних стандартів	12	2	2	8

		адвокатської діяльності.				
4.		Тема 4. Актуальні проблеми юридичної відповідальності адвоката.	12	2	2	8
5.		Тема 5. Актуальні проблеми організації та діяльності інституту адвокатури у країнах Європейського Союзу.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	<i>60</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>40</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Актуальні теоретико-правові проблеми інституту адвокатури.				
		Тема 1. Адвокатура як об'єкт системного дослідження.	11	-	-	11
		Тема 2. Адвокатура - інститут надання професійної правничої допомоги.	15	2	2	11
		Тема 3. Концептуальні засади взаємодії адвокатури і	11	-	-	11

		держави				
		Тема 4. Концептуальні засади взаємодії адвокатури і судової влади.	15	2	2	11
		Тема 5. Міжнародні стандарти та національні принципи організації та діяльності інституту адвокатури.	11	-	-	11
		Разом	63	4	4	55
		Модуль 2. Актуальні функціональні проблеми інституту адвокатури.				
		Тема 1. Адвокат як суб'єкт надання професійної правничої допомоги.	13	2	-	11
		Тема 2. Професійні права та обов'язки адвокатів, гарантії адвокатської діяльності.	11	-	-	11
		Тема 3. Актуальні проблеми деонтологічних стандартів адвокатської діяльності.	11	-	-	11
		Тема 4. Актуальні проблеми юридичної відповідальності адвоката.	11	-	-	11
		Тема 5. Актуальні проблеми організації та діяльності інституту адвокатури у країнах Європейського	11	-	-	11

		Союзу.				
		Разом	57	-	-	55
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адвокатури» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами

контрольних заходів:

Поточний контроль					Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	Колоквіум	
max 25	max 15	max 25	max 15	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
	Max 15	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість помилок.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.

	5	<p>Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи.</p> <p>Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків.</p> <p>При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.</p>
	Min 0	<p>Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки.</p> <p>При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації.</p> <p>Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.</p>
Диференційований залік	100	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на запитання за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на запитання на заліку.
зараховано		

не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.
---------------	----	---

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>

3. Закон України «Про безоплатну правову допомогу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
4. Стратегія розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021 – 2023 роки. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2312021-39137>
5. Правила адвокатської етики, затверджені звітно-виборним з'їздом адвокатів 9 червня 2017 р. URL: http://unba.org.ua/assets/uploads/3ae9a115a40b9a5bc04f_file.pdf
6. Загальна декларація прав людини: Прийнято резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права: Прийнято резолюцією 2200 А (XXI) Генеральної Асамблеї ООН від 16 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
8. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Прийнято резолюцією 2200 А (XXI) Генеральної Асамблеї ООН від 16 грудня 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
9. Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам у серпні 1990 року. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_835
10. Декларація про основні принципи правосуддя для жертв злочину й перевищення влади від 29.11.1985 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_114
11. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.07. 1945 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010
14. Загальні принципи для спільноти юристів, прийняті Міжнародною асоціацією юристів (ІВА) 20.09.2006 р. у Чикаго URL: www.ibanet.org/Document/Default.aspx?DocumentUid=FF459E31-D2E8-4EA8.
15. Принципи та керівні положення Організації Об'єднаних Націй щодо забезпечення доступу до юридичної допомоги в системі кримінального

правосуддя, схвалені Генеральною Асамблеєю ООН у 2012 р. (United Nations Principles and Guidelines on Access to Legal Aid in Criminal Justice Systems)
URL: <http://old.minjust.gov.ua/file/24526.pdf>

16. Римський статут міжнародного кримінального суду от 17.07.1998 г.
URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_588?test=SE7MfTNFZoCheyBMZitusiN3HI4aUs80msh8Ie6

17. Кодекс професійної поведінки адвокатів у Міжнародному кримінальному суді. URL: https://www.icc-cpi.int/NR/rdonlyres/BD397ECF-8CA8-44EF-92C6-AB4BEBD55BE2/140125/ICCASP432Res1_Russian.pdf

18. Звід принципів для захисту всіх осіб, що піддаються затриманню чи ув'язненню в якій би то не було формі, схвалений Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 43/173 9.12.1988 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_206

19. Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими ООН, прийняті на першому конгресі ООН з попередження злочинності та поводженню з правопорушниками 22 серпня – 3 вересня 1955 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_212

20. Принципи захисту психічно хворих осіб і поліпшення психіатричної допомоги, затверджені резолюцією 46/119 Генеральної Асамблеї ООН від 17 грудня 1991 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_905

21. Мінімальні стандартні правила ООН, що стосуються здійснення правосуддя щодо неповнолітніх («Пекінські правила»), затверджені резолюцією 40/33 Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада 1985 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_211

22. Принципи ефективного попередження і розслідування незаконних, свавільних і сумарних страт, викладених Економічною і Соціальною Радою в додатку до її резолюції 1989/65 від 24.05 1989 року і схвалених Генеральною Асамблеєю в резолюції 44/162 від 15.12 1989 р. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_213

23. Про відносини між судьями та адвокатами: Висновок Консультативної ради європейських суддів № (2013) 16 від 15.11.2013. URL: <https://court.gov.ua/userfiles/KRES%20Vusnovok.pdf>

25. Декларації XIII Конгресу ООН з попередження злочинності та кримінального правосуддя 12–19.04.2015 р., м. Доха, Катар URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N15/443/30/PDF/N1544330.pdf?OpenElement>

26. Стандарти незалежності юридичної професії, прийняті Міжнародною асоціацією юристів у вересні 1990 р. URL: <http://kodex-9.pravo.eh.org.ua/24.htm>

27. Американська конвенція про права людини 1969 р. URL: <http://constituanta.blogspot.com/2011/02/1969.html>

28. Арабська хартія прав людини 2004 р. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Арабська_хартія_прав_людини;

31. Статут Ради Європи. URL: http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_001

32. Хартія основних прав Європейського Союзу від 07.12. 2000 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_524

33. Європейська соціальна хартія від 03.05.1996 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_062

34. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 01.10.1988 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_343;

35. Хартія основоположних принципів діяльності європейських адвокатів: прийнято на пленар. сес. ССВЕ 24.11. 2006 р. Співка адвокатів України. URL: <http://www.cay.org.ua/ua/104/index.html>

36. Кодекс поведінки європейських адвокатів ССВЕ, прийнятий на пленарній сесії Ради адвокатських асоціацій та правових товариств Європи (РААПТЄ) 28 жовтня 1988. URL:

[http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshidokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ\(orig\).pdf](http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshidokumenty/kodeks_povedinky_yevropeyskykh_advokativ(orig).pdf)

37. Рекомендація (93) 1 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам про ефективний доступ до закону і правосуддя для найбільш вразливих верств населення (ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи на 484 засіданні заступників міністрів 8 січня 1993 року) URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;)

38. Резолюція (76) 5 Комітету міністрів Ради Європи «Про безоплатну правову допомогу в цивільних, господарських і адміністративних справах», ухвалена Комітетом міністрів Ради Європи на 254 засіданні заступників міністрів 18 лютого 1976 року URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;)

39. Резолюція (78) 8 Комітету Міністрів Ради Європи про безоплатну правову допомогу і юридичні консультації (ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи на 284 засіданні заступників міністрів 2 березня 1978 року) URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;)

40. Рекомендація R (81) 7 Комітету міністрів державам-членам стосовно шляхів полегшення доступу до правосуддя від 14.05.1981. URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;)

41. Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи від 25.10. 2000 р № R (2000) 21 «Про свободу професійної діяльності адвокатів». URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B;)

42. Рекомендація (2005) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам, що містить форму заяви на отримання правової допомоги за

кордоном для використання відповідно до Європейської угоди про передачу заяв про надання правової допомоги (CETS № 092) та Додаткового протоколу до неї (CETS № 179), ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи на 284 засіданні заступників міністрів 15 червня 2005 року. URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(print\)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(print)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B).

Основна література:

1. Vilchuk T. Duties of a lawyer to a court and to a client: foreign scientific doctrine and proposals for the legislation of Ukraine. *Russian Law Journal*. 2018;6(4):62-99. <https://doi.org/10.17589/2309-8678-2018-6-4-62-99>. URL: <https://www.russianlawjournal.org/jour/article/view/583>
2. Vilchuk, T., Sokolova, A., & Demchyna, T. (2021). Regulation of advocacy profession: global trends. *Cuestiones Políticas*, 39(69), 689-706. URL: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3969.43>
3. Бакаянова Н.М. Основи адвокатури України: функціональні та організаційні аспекти: монографія. Одеса: «Юридична література», 2017. 357 с.
4. Бірюкова А. М. Адвокатура України в умовах глобалізації: монографія. Київ, 2019. 423 с.
5. Васьковский Е. В. Организация адвокатуры. Т.1. Очерк всеобщей истории адвокатуры / Е.В. Васьковский. С.Пб., 1983. 476 с.
6. Вільчик Т, Святоцька В. Міжнародні стандарти адвокатури: проблеми імплементації у національну правову систему. *Право України*. 2019. № 12: с. 54-59.
7. Вільчик Т, Святоцька В., Бакаянова Н. Інститут адвокатури у національній правовій доктрині. Вступне слово. *Право України*. 2019. № 12. С. 11-15.
8. Вільчик Т. Б. Відповідальність адвоката перед клієнтом: напрями гармонізації законодавства України до європейських стандартів. *Форум*

права. 2016. № 1. С. 30–36. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2016_1_7.pdf

9. Вільчик Т.Б, Професійні права адвокатів та гарантії адвокатської діяльності у країнах Європейського Союзу. *Науковий вісник Ужгородського Національного університету*. 2018. С 143-147.

10. Вільчик Т.Б. Конституційне право на правову допомогу адвоката у країнах Європейського Союзу та в Україні : монографія / Т.Б. Вільчик. Харків: Право, 2015. 400 с.

11. Вільчик Т.Б. Напрями адаптації законодавства, що регулює надання безоплатної правничої допомоги в Україні, до європейських стандартів. *Право України*. № 12. 2016. С. 29-36.

12. Іваницький С.О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні: принципи та система: Монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 800 с.

13. Історія адвокатури Харківської області. Книга 1. Харків. 2019. 336 с.

14. Основи адвокатури та адвокатської діяльності (Навч. посібник для підготовки до комплексного іспиту) / І. Назаров, Т. Вільчик, О. Овчаренко. Харків. Право. 2019. 351 С.

15. Святоцька В. Адвокатура Великої Британії: організація, принципи і стандарти діяльності. *Eurasian Academic Research Journal*. 2017. № 4. С. 65–66. URL: http://www.earj.org/wp-content/uploads/2017/07/2017_10_EARJ.pdf

16. Святоцька В. О. Стандарти організації та професійної діяльності адвокатури: порівняльно-правове дослідження : монографія. Київ : Ін Юре, 2019. 477 с.

Додаткова література:

1. Ivan V. Nazarov, Olena M. Ovcharenko, Yana O. Kovalyova, Yulia O. Remeskova. Independence of an advocate in disciplinary proceedings: a comparative approach with a focus on Ukrainian experience. *Journal of Advanced*

Research in Law and Economics. Volume IX, Issue 2(40), Spring 2019. С. 603-615.

2. Адвокатура України : Збірник нормативно-правових актів / Г.В. Барабаш, Ю.М. Крамаренко, О.С. Тарасенко, С.А. Шалгунова, О.В. Шамара / За заг. ред. Шалгунової С.А. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 236 с.

3. Альтернативне вирішення цивільно-правових спорів: підручник / за ред. Н.Ю. Голубєвої. Одеса: Фенікс, 2021. 344 с.

4. Бакаянова Н. М. Чесність та добропорядна репутація адвоката. Вісник Одеської адвокатури. Спеціальний випуск. 2019. № 3. С. 5-10. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/12061/Bakaianova%20Visnik%20adv.pdf?sequence=1>

5. Волошина Л. Розголошення адвокатської таємниці як підстава юридичної відповідальності адвоката. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 6. С. 211-215.

6. Дроздов О. Сучасні тенденції розвитку кримінального процесу України (за матеріалами практики Європейського суду з прав людини). Право України. 2017. № 12. С. 102-116.

7. Дэвид Майстер, Чарльз Грин, Роберт Галфорд. Советник, которому доверяют. Москва, Издательство «Манн, Иванов и Фебер», 2009. 139 с.

8. Комарова Т. В. Суд Європейського Союзу: розвиток судової системи та практика тлумачення права ЄС: моногр. Харків: Право, 2018. 528 с.

9. Криміналістична адвокатологія (технологія захисту у кримінальному провадженні України) : навч.-метод. посібник / Р.В. Комісарчук. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 184 с.

10. Лубяна К. Методика діяльності адвоката під час спрощеного позовного провадження у цивільному судочинстві України. Підприємництво,

господарство і право. 2019. № 11. С. 36-42. URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2019/11/7.pdf>.

11. Молло М. Правила адвокатской профессии во Франции (1842 г.). Перевод с французского / М. Молло М.: Издание Н.П. Шубинского, 1894. 98 с.

12. Моторигіна М. Г. Сторона захисту в судовому провадженні у першій інстанції: монографія за наук. ред. д.ю.н., проф. О. В. Капліної. Харків: Оберіг. 2018. 306 с.

13. Нестор Н.В. Запровадження медіації в кримінальному процесі України: проблеми теорії і практики. Київ: Алерта, 2018. 182 с.

14. Основи ораторського мистецтва юриста. Навчально-методичний посібник-практикум (галузь знань 08 Право, спеціальність 081 Право) / уклад.: В.Д. Гапотій, О.О. Куліда. Мелітополь.: ФОП Однорог Т.В., 2018. 110 с.

15. Паляничко Д. Криміналістичні основи адвокатського розслідування.

[URL:http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11144/PALIANYCHKO%20D%20H.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/11144/PALIANYCHKO%20D%20H.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

16. Погорецький М. А., Сергєєва Д. Б. Тактика захисника: поняття, зміст та місце в системі криміналістичної тактики. Вісник кримінального судочинства. 2016. № 2 С. 113-123. URL: http://vkslaw.knu.ua/images/verstka/2_2016_Sergeeva.pdf

17. Слива Л. Стратегія та тактика консультативної діяльності адвоката. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 9. С. 286-293. URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2019/9/50.pdf>.

18. Тітко І. А. Нормативне забезпечення та практика реалізації приватного інтересу в кримінальному процесі України: монографія / наук. конс. О. В. Капліна. Харків: Право, 2015. 448 с.

19. Хмелевська Н. В. Стратегія забезпечення правової допомоги адвокатом в кримінальному провадженні. Вісник Академії адвокатури

України. 2015. Т. 12, № 2. С. 194-201. URL:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2015_12_2_26.

20. Чекмарьова Л.Ю. Актуальні питання класифікації моделей страхування професійної відповідальності адвоката. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. 139-142.

Інтернет-ресурси

Сайт Ради Європи – <http://www.coe.kiev.ua>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України –
<http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України –
<http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду –
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України –
<https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України –
<https://minjust.gov.ua/>

Рада асоціацій адвокатів та товариств юристів Європи –
<http://www.ccbe.eu>

Сайт Ради адвокатів України – <http://radaadvokativ.org.ua/>

Сайт Національної асоціації адвокатів України – <http://unba.org.ua/akts-naau>

Міжнародна асоціація адвокатів – <http://www.ibanet.org>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адвокатури. URL:

<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/621-kafedra-advokatury.html>